

Frågor och svar från Wattityd-webbinarium för utbildningsanordnare, juni 2021

1. Finns där ett satt datum då Wattityd träder i kraft?

Ja, Wattityd som helhet träder i kraft den 1 januari 2022. Vi har valt att se 2021 som lite av ett test-år. Vi har tecknat avtal med ett antal utbildningsanordnare som är inne i systemet. Den 1 oktober börjar de också betala för Wattityd, förutom årsavgiften som inte tas ut förrän år 2022. Om andra vill komma med tidigare så gäller 1 oktober även för dem, med samma förutsättningar.

2. Antal ökade olyckor, inom vilka verksamheter? Elkraft, industri, bygg?

Vi har inte diskuterat det särskilt utan valt att fokusera på elsäkerheten över lag. Den som vi fördjupa sig kan läsa mer i Elsäkerhetsverkets rapport [Elolyckor 2019](#). Eller i årets rapport [Elolyckor 2020](#). Den sistnämnda visar att felbeteende ligger bakom tre fjärdedelar av de rapporterade elolyckor bland yrkesverksamma. De skulle alltså kunna undvikas med rätt kunskap och rätt attityd.

3. Är det inte så att benägenheten att rapportera olyckor och tillbud har ökat, inte antalet olyckor i sig?

Så kan det vara, men oavsett, så är varje olycka en olycka för mycket. Det kostar för mycket i form av mänskligt lidande men också för verksamheten i stort.

4. Hur kopplar ni en ökad prisnivå för utbildningsföretag med ökad personsäkerhet?

För att ta detta helhetsgrepp och kvalitetssäkra hela utbildningsprocessen har vi gjort – och kommer fortsatt att göra investeringar. Vi har också löpande kostnader för att administrera, utveckla och underhålla webbportalen och de olika produktkoncepten, hanteringen av certifikat, utbildning av lärare, deltagarmaterial, kvalitetskontroller, mm.

5. Det går fortfarande att boka utbildning på EBR:s hemsida, men ni säger att det upphört? Hur stämmer detta?

För de utbildningskoncept som ingår i Wattityd anordnar vi inte själva några fysiska utbildningar längre för EBR Kabelförläggning, EBR Maskinförare, EBR Diplomerad Mätarmontör, EBR ESA Fackkunnig Grund, EBR ESA Fackkunnig Repetition, EBR ESA i Praktiken, EBR ESA Instruerad, EBR ESA Røjning och EBR ESA Vattenvägar. Detta är de utbildningar som just nu ingår i Wattityd. Vi tillhandahåller givetvis andra utbildningar både inom el och fjärrvärme, som inte är direkt kopplat till personsäkerhet, och där gör vi ingen förändring nu. Vi kommer också att se över om det är fler eller nya utbildningar som bör ingå i Wattityd framöver.

6. Är det nya upplägget med avgifter ett slags franchisingavtal?

Nej, det är det inte. Ni som utbildningsanordnare kommer att synas i webbportalen och kan visa att ni är en del av Wattityd, men det är inte franchising.

7. Är det samma kostnad som tidigare för att nyutbilda lärare?

Den årliga omcertifieringsavgiften på 5000 kr utgår för lärare och ingår i stället i de 1000 kronor per lärare och år som utbildningsanordnaren betalar för. Avgiften för lärarutbildningen (tre dagar för de som inte är lärare sedan tidigare) är oförändrad.

8. Vad händer om vi inte går med i Wattityd?

Om ni vill utbilda i våra varumärkesskyddade koncept inom EBR-och ESA-utbildningar behöver det ske som en del av Wattityd. Det är enbart utbildningsanordnare som är godkända av Energiföretagen Sverige som kan genomföra dessa utbildningar.

9. Läraravgiften faktureras flerfald, eftersom en lärare kan arbeta med mer än en utbildningsanordnare eller utbildningskoncept?

Ja, så är det. Det är utbildningsanordnaren som betalar läraravgiften (som är betydligt lägre än den tidigare avgiften som varje lärare behövde betala).

10. Om Energiföretagen har avetablerat sin utbildningsdel för att inte konkurrera med branschaktörerna, varför förbehåller ni då fortfarande ensamrätt att leverera elearning-utbildningar? Och finns där en tidsplan på när en förmedlingslösning för elearning-produktioner kan finnas klar?

Vi har valt att starta med de lärarledda utbildningskoncepten, utifrån våra medlemmars önskemål. Hur vi ska hantera e-utbildningarna har vi inte hunnit ta ställning till ännu.

11. Ser ni att det är fritt fram för alla anordnare att göra egna webbutbildningar om ni väljer att avsluta era?

Som sagt, hur vi ska hantera e-utbildningarna har vi inte hunnit ta ställning till ännu.

12. Vi har precis utbildat en ESA19 instruktör hos er. Vi kommer att hålla ESA19 utbildningen internt för våra medarbetare. Ska våra certifikat registreras på någon extern databas eller räcker det att vi registrerar dem i våra egna system?

Vi har bestämt att tiden fram till årsskiftet är en övergångsperiod, så att den som ännu inte är med i Wattityd registrerar sina certifikat på det sätt som ni brukar.

13. Finns ESA19 utbildningsmaterialet på engelska?

Ja.

14. Vid besök på utbildningar, är det Energiföretagens egna anställda personal som uteslutande kommer göra detta? Har varit med om liknande situationer hos andra branschföreningar där det varit konkurrerande konsulter som gjort bedömningen, och då det uppstått uppenbara jävssituationer.

Vår avsikt är att det i första hand är Energiföretagens anställda som ska göra besöken men blir det väldigt tidskrävande kan det bli så att vi tar hjälp. Vi kommer självklart att se till att det inte finns någon risk för en sådan jävssituation.

15. Hur ser rutinen ut med hanteringen av utbildningsmaterial närmare bestämt. Ni nämnde att Energiföretagen ska ombesörja leverans av materialet, men hur fungerar det i praktiken?

När utbildningsanordnaren skickat listan till oss via webbportalen får varje deltagare ett mejl men en länk till "Mina sidor" där hen har tillgång till kursmaterialet digitalt (pdf). Det gäller oavsett om de klarar slutprovet eller ej, och gäller under hela certifikatets giltighetstid. Den som inte klarar slutprovet första gången har därmed tillgång till materialet för att läsa på och förhoppningsvis klara ett omprov, alt genomföra utbildningen igen. Eftersom materialet ligger på nätet och vi uppdaterar om något förändras innebär det också att de alltid har tillgång till den senaste versionen av materialet.

16. Ofta när jag har utbildning kommer inte alla utan de byter internt. Om alla skall registreras innan hur fungerar det då?

Deltagare behöver inte registreras i förväg om man inte tycker att det underlättar administrationen. Oavsett när man registrerar deltagare går det att göra justeringar innan man skickar den slutgiltiga deltagarlistan till Energiföretagen. Det som är viktigt är att skicka in korrekt lista (via webbportalen) inom tre dagar efter slutdatum för utbildningen. Om en deltagare inte blir godkänd vid utbildningstillfället men klarar omprov efter att de tre dagarna passerat får utbildningsanordnaren kontakta Energiföretagen för manuell hantering/godkännande.

17. Hur ser ni på den teoretisk kompetensen på universitet och högskolornas utbildningar? De känner inte till ESA-publikationer utan utbildar direkt efter gällande standard. Är inte dessa lärare kompetenta?

För att få utbilda i EBR/ESA krävs att läraren har genomgått Energiföretagens lärarutbildning med godkänt resultat.

18. Vi som lärare har tidigare framfört att vi vill ha möjlighet att köpa publikationer till ett rabatterat pris. Vad händer med detta? Blir det någon skillnad med Wattityd?

Nej, det blir ingen förändring. Den som är partnermedlem får däremot vissa rabatter, så det kanske kan vara en möjlighet? Vad som gäller för det hittar du information om här: <https://www.energiforetagen.se/om-energiforetagen-sverige/bli-var-partner/>

19. Hur anser ni att gymnasieskolor och YH-utbildningar ställer sig till de nya kostnaderna?

Vi tror att de kommer att ha förståelse för denna satsning på ökad personsäkerhet. Vid behov kommer vi självklart se över om vi behöver vidta åtgärder för att säkerställa att skolorna kan genomföra dessa utbildningar, så eleverna i sin tur kan genomföra praktik hos våra medlemsföretag.

20. Är det speciella regler som gällde för studenter eller elever?

Nej, samma regler gäller för samtliga deltagare.

21. Kommer alla prov ske på dator online?

Ja, så blir det.

22. Kommer deltagarna att utföra proven i anslutning till utbildningstillfället?

Ja, det kommer de att göra. Vi kommer under hösten 2021 att lansera en digital lösning/alternativ för kunskapsproven. Vi återkommer med mer information kring detta.

23. Så deltagare kommer inte kunna anteckna i sina egna böcker under utbildningen?

Inom Wattityd-utbildningarna är det digitalt material som gäller.

24. Ni säger tydligt att en "kontrollant" inte kan vara lärare, men kan vederbörande vara utbildningssamordnare?

Nej. I första hand ska det vara av Energiföretagens anställda som kontrollerar.

25. Kursmaterialet i hard copy för kurstillfället, vem står för den kostnaden?

Respektive utbildningsanordnare ansvarar för att tillhandahålla ett låneexemplar av relevanta publikationer vid utbildningstillfället. Efter genomförd utbildning kommer samtliga deltagare att få en digital version av kursmaterialet.

26. Hur kommer provsituationen se ut? Kommer det finnas möjlighet till omprov eller gäller vinna eller försvinna?

Den som missar provet får en (1) möjlighet att göra om det.

27. Är andra provomgången utan extra kostnad?

Ja.

28. Hur ställer sig era medlemsföretag till den extra kostnad som kommer på utbildningar nu i och med deltagaravgiften, då det blir en markant prishöjning vid till exempel en företagsförlagd utbildning?

Vi hoppas och tror att de ska ställa sig bakom Wattityd. Efterfrågan på kvalitetssäkrade elsäkerhetsutbildningar har ju från början kommit från våra medlemsföretag. Höjd elsäkerhet är det många som efterfrågar och vill arbeta för.

29. Måste man som ESA-lärare vara ansluten till en utbildningsanordnare för att få hålla utbildningar?

Ja, så är det.

30. Kommer det finnas möjlighet för lärarledd distansundervisning?

För tillfället gäller dispensen till följd av Covid-19 fram till den 30 september och dialog pågår kring en eventuell förlängning.

31. Vid webbutbildning, hur är tanken att materialet ska hanteras då? Finns där ett digitalt alternativ?

Vi tar ställning till detta i samband med att vi ser över hur vi ska hantera webbutbildningarna framåt.